

YHTEYSTIEDOT

Janne Peräsalmi
rehtori, biologia ja maantieto
puh. 0400 756 276
s-posti: janne.perasalmi@hyvinkaa.fi

Kaarina Peuraniemi
oppilaanohjaus
puh. 040 8459210
s-posti: kaarina.peuraniemi@edu.hyvinkaa.fi

Päivi Palmumäki
puh. 040 155 6271
s-posti: paivi.palmumaki@hyvinkaa.fi
kanslisti

VALINNAISAINELAJÄRJESTELMÄ 2021 - 2022

YLEISTÄ

Vehkojan yläkoulussa valinnaisaineita opiskellaan 8. ja 9. luokalla. Oppilaalla on 8. luokalla lukujärjestyksessä pakollisia aineita 22 tuntia ja valinnaisia aineita 7 tuntia. Urheiluluokan oppilaat tekevät tässä poikkeuksen.

VALINNAISAINELAJEJA ON KOLMENLAISIA:

- Pitkiä valinnaisaineita (2 kpl) opiskellaan sekä 8. että 9. luokalla 2 tuntia viikossa (lyhenteet V ja W).
- Lyhyttä lukuvuoden kestävää valinnaisainetta opiskellaan vain lukuvuoden ajan 8. luokalla 2 tuntia viikossa (lyhenne Z).
- Lyhyttä lukukauden kestävää valinnaisainetta opiskellaan 8. luokalla puoli vuotta joko syys- tai kevätlukukaudella (lyhenne X).

VALINTOJEN TEKEMINEN

Valittavat aineet oppilas valitsee yhdessä vanhempiensa kanssa. Valintatapahtuma on tärkeä, koska se koskee kahta seuraavaa kouluvuotta ja valintaa on myöhemmin **todella vaikea muuttaa**. Valinnaisaineet on esitelty valinnaisaineoppaassa, johon on hyvä tutustua tarkasti ennen valintakorttien täyttämistä.

OHJEITA VALINTAKORTIN TÄYTTÄMISEEN:

Valinnaisainekoreja on kolme. Koreissa I ja II on tarjolla vain taito- ja taideaineita (V ja X). Näiden korien valinnat vaikuttavat oppilaan päättötodistusarvosanoihin. Korissa III on tarjolla taito- ja taideaineiden lisäksi myös muita valinnaisaineita. Valinnat tästä korista eivät vaikuta päättötodistuksen taito- ja taideaineiden arvosanoihin. Valinnat tehdään rastein, ja siltä varalta ettei päävalinta toteudu, valitaan myös kolme varavalintaa. Varavalinnat voidaan numeroida 1 – 3.

Oppilaalla voi olla samaa valinnaisainetta 8. luokalla korkeintaan 5 tuntia (esim. pitkä kuvataide V, lyhyt kurssi X ja vain 8. luokkaa varten valittu Z).

Pitkät (8. ja 9. luokkaa varten valittavat valinnaisaineet V ja W) eivät voi olla samoja. Ainoastaan painavat oppilashuollolliset ja elämäntilanteeseen liittyvät syyt voivat muuttaa tilannetta.

ARVIOINTI

Kaikki valinnaisaineet arvioidaan numeroin myös 8. luokan todistuksiin. Taito- ja taideaineiden koreista (kori I ja II) valittaessa tulee todistuksiin pelkkä ”emoaineen” nimi esim. liikunta tai kuvataide. Wilman opinnot kohdassa eri kursien arvosanat kuitenkin näkyvät.

Korista III valittaessa tulee todistukseen valinnaisen oppiaineen nimi esim. liikunta; pelikurssi 8 tai B2-ranska 9.

Taito- ja taideaineiden koreista valitut (kori I ja II) kurssit (V ja X) vaikuttavat siis kyseisen taitai-aineen päättötodistuksen arvosanaan. Korista III valitut (Z ja W) eivät vaikuta päättötodistukseen tuleviin taitai-aineiden arvosanoihin vaan ne arvioidaan erikseen (kuten edellä mainittiin).

KORI I

8. JA 9. LUOKKAA VARTEN VALITTAVA VALINNAISAINE (V)

Tarjotaan vain taito- ja taideaineita (taitai). Arvioidaan numeroin ja vaikuttaa päättötodistuksen arvosanaan.

V1 KOTITALOUS

Tavoite:

Kotitaloudessa opitaan uusia asioita, joista on hyötyä jokapäiväisessä elämässä nyt ja tulevaisuudessa! Kotitalouden pitkän valinnaisaineen tavoitteena on vahvistaa ja syventää seitsemännellä luokalla saavutettuja tietoja ja taitoja. Kotitaloustunneilla oppilasta kannustetaan vuorovaikutukseen toisten kanssa, omatoimisuuteen, oma-aloitteisuuteen sekä tiedonhankinnassa että käytännön töissä.

Sisällöt:

- valmistetaan ruokaa ja leivonnaisia omia tietoja ja taitoja vahvistaen
- harjoitellaan uusia työmenetelmiä ja tutustutaan kotitalouden teknologiaan
- tutustutaan sekä suomalaiseen että kansainvälisiin ruokakulttuureihin
- huomioidaan kalenterivuoden juhlia sekä ajankohtaisia ruokatrendejä
- suunnitellaan ja toteutetaan jokin juhla oppilaiden toiveiden mukaan
- harjoitellaan esteettisyyttä, hyviä tapoja ja tapakulttuuria
- harjoitellaan asumisen taitoja ja pohditaan omien kulutusvalintojen merkitystä ympäristön kannalta
- tehdään retki johonkin soveltuvaan kohteeseen sekä kuullaan asiantuntijavierailijan esitys

HUOM! Tämän valinnaisen sisältö on sama kuin korista III valittava W1 KOTITALOUS.

Arviointi:

Numeroarviointi. Valinnaisen kotitalouden arviointi perustuu vahvasti kädentaitoihin, oma-aloitteisuuteen, omatoimisuuteen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoihin. Kirjallisen kokeen sijaan kurssilla valmistetaan kirjallinen projektityö jostakin kurssin sisältöihin liittyvästä aiheesta. Valinnainen kurssi on kotitalouden syventäviä opintoja ja se arvioidaan päättöarvioinnin kriteerein. Tällä valinnaisella kotitaloudella on mahdollisuus vaikuttaa kotitalouden päättöarvosanaan.

V2 KÄSITYÖ: TEKNINEN TYÖ: METALLI- JA ELEKTRONIIKKAKURSSI

Kurssilla on mahdollista metallialan menetelmin valmistaa sekä korjata mm. työkaluja ja niiden osia, kodin tarvikkeita tai harrastus- ja urheiluvälineitä oppilaan omista lähtökohdista. Kurssilla voi korjata, huoltaa ja kunnostaa omia mopoja, ruohonleikkureita, polkupyöriä jne. teknisiä laitteita.

Kurssilla opetellaan 8. luokalla metallialan menetelmin valmistamaan sekä korjaamaan mm. työkaluja ja niiden osia, kodin tarvikkeita tai harrastus- ja urheiluvälineitä. Kurssitöihin voidaan myös luontevasti integroida puuta ja metallia. Lisäksi on mahdollisuus 3D -suunnitteluun ja -tulostukseen.

Kaikkien kurssien yhteisinä tavoitteina ovat käden taitojen kehittäminen, järkevä materiaalin käyttö sekä johdonmukainen työskentely, työsuojelun sekä teknisen työympäristön käytäntöjen sekä työn arvostaminen, teknisen lukutaidon harjaannuttaminen, teknisten piirustusten hyödyntäminen, virikkeiden antaminen harrastuksiin sekä kuluttajavalistus.

Tekninen työ on pääasiassa käytännön työskentelyä. Se sisältää runsaasti koneiden ja erilaisten laitteiden käyttöä. Oppilaat valitsevat töidensä aiheet sekä suunnittelevat työnsä pääasiassa itsenäisesti opettajan avustuksella. Oppilaan oma motivaatio ja kiinnostus ainetta kohtaan ovat keskeinen tekijä kurssin valinnassa.

Käsityön arvioinnin kriteerit opetussuunnitelman mukaan arvosanalle 8 ovat samat kuin kohdassa KORI I A3 Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus sekä pyrkimys itsenäiseen työskentelyyn ja käsityötaidon kehittämiseen.

V3 KÄSITYÖ: TEKNINEN TYÖ

Laaja-alaisella kurssilla voit suunnitella, valmistaa tai kunnostaa esim. harrastus- ja tarve- sekä koriste-esineitä sekä kulkuvälineitä, sähkötekniisiä laitteita ja elektroniikkaa. On mahdollista myös tehdä 3D -suunnittelua ja tulostusta. Läh- tökohtana on oppilaan oma kiinnostus ja mahdollisuudet. Kurssilla tutustutaan laajasti erilaisten materiaalien käsitte- lyyn ja ominaisuuksiin, joka mahdollistaa suoriutua itse esineiden ja laitteiden valmistuksesta ja huollosta sekä antaa opiskelijalle arjen taitoja toimia tekniikan kanssa sekä tietoteknisten laitteiden hyödyntämisessä suunnittelussa, valmis- tuksessa ja dokumentoinnissa.

Oppilaan oma kiinnostus ja motivaatio tekniikkaa ja teknologiaa kohtaan ovat keskeinen tekijä kurssin valinnassa.

Käsityön päättöarvioinnin kriteerit opetussuunnitelman mukaan arvosanalle 8

Oppilas:

- osaa suunnitella työskentelyään, tehdä valintoja, etsiä työhönsä omia ratkaisuja, asettaa työskentelylleen tavoitteita
- osaa työskennellä käsityöprosessin mukaisesti ja arvioida realistisesti oppimistaan käsityöprosessin ai- kana
- osaa valita ja käyttää työssään tarkoituksenmukaisia materiaaleja, tekniikoita
- käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä, esittää ideansa selkeästi ja toteuttaa ne suunnitelmaansa perustuen
- toimii turvallisesti käsityöprosessin aikana
- käyttää itsenäisesti ja/tai yhdessä toisten kanssa käsityöprosessin dokumentoinnissa tieto- ja viestintä- teknologiaa
- osaa perustella käsityön merkityksen kestäväälle elämäntavalle ja tehdä sen mukaisia valintoja työskente- lyssään

V4 KÄSITYÖ: TEKSTIILITYÖ

Tavoite

Pitkän tekstiilityön kurssilla syvennetään ja vahvistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja monipuolisesti käsityön eri osa-alueilta. Työskentelyä ohjaa kokeileva ja suunnitelmallinen työskentelyote. Oppilas tutus- tuu ja omaksuu muotoiluprosessille ominaisia ideointi-, suunnittelu- ja työskentelytapoja. Oppilas pääsee val- mistamaan tuotteita, joita hän tarvitsee. Pitkällä kurssilla ehdit perehtyä kaikkiin alla oleviin työtapoihin, mi- käli niin haluat.

Sisällöt ja työtavat

- Vaateompeluun liittyvien perusasioiden hallinta on yksi keskeisimmistä sisällöistä ja siihen liittyvät kaava-arkin käytön, omien vaatteiden suunnittelun ja valmistuksen oppiminen.
- Lankatekniikoiden, kuten neule- ja virkkaustaitojen kehittäminen monipuolistavat käden taitoja. Käsi- työperinteen säilyttäminen ja sukki- ja lapasten neulonnan opettelu ovat taas suosiossa. Monia töitä voi lahjoittaa hyväntekeväisyyteen.
- Värjäys- ja painantatekniikoiden osaaminen mahdollistaa täysin omien ja yksilöllisten kankaiden ja yksityiskohtien suunnittelun omiin töihin.
- Sisustustekstiilien suunnittelu ja valmistaminen.
- Vierailemme sopivassa kohteessa tutustumassa alan työmahdollisuuksiin.
- Seuraamme aktiivisesti erilaisia käsityötrendejä ja opettelemme uusimpia tekniikoita. Vaatteisiin on mm. mahdollista tehdä brodeerauksia kirjovalle koneella tai tuunata niitä oman tyylin mukaiseksi tie dye- tekniikalla.
- Harjoitteleme käsityöprosessin dokumentointia ja portfolio työskentelyä.

Arviointi

Pitkä tekstiilityön kurssi arvioidaan opetussuunnitelman käsityön päättöarvioinnin kriteerein. Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus ja pyrkimys itsenäiseen työskentelyyn ja käsityötaidon kehittämiseen. Kokonaisen kä- sityöprosessin hallinta, innostunut asenne ja sitoutuminen tavoitteelliseen, luovaan suunnitteluun, ongel- manratkaisuun, tuotteiden valmistamiseen ja oman työn arvioimiseen ovat arvioinnin perusteena. Turvalli- nen työskentely ja kestävä kehityksen mukaisten valintojen tekeminen käsityöprosessin aikana ovat osana arvioinnissa. Tämä valinnainen kurssi on käsityön syventäviä opintoja ja sillä on mahdollisuus vaikuttaa käsi- työn päättöarvosanaan.

V5 KUVATAIDE

Perinteinen kuvataiteen pidempi kurssi, jossa kehität ilmaisusi ja tutustut kuvataiteen erilaisiin tyyliin, tekniikoihin, välineisiin ja perinteeseen omien teostesi kautta. Syvennämme tietoja ja taitoja kuvataiteen eri osa-alueilla. Sinulla on mahdollisuus kehittää omia ideoita ja aiheita valmiiksi annettujen tehtävien ohella.

Valinnaisessa kuvataiteessa voit nauttia kuvataiteesta harrastuksena, sekä syvennät tietojasi ja taitojasi mahdollista jatko-opiskelua varten. Tärkeintä ei ole piirustustaito, vaan halu luovuuteen ja into oppia uutta! Luovuus, sekä omien ajatusten ja ideoiden toteuttaminen, ovat merkittävässä osassa nykypäivän työelämässä melkein ammatissa kuin ammatissa! Kuvataiteen kursseilla saat vastapainoa lukemiselle rennon ja mukavan tekemisen parissa.

8. luokalla opetellaan uusia tekniikoita, harjoitellaan itsenäistä työskentelyä ja omien ideoiden kehittämistä ja ilmaisemista kuvataiteen keinoin.

- Piirtämistekniikoita: esim. tussipiirros, lyjykynä, liitu, akvarellikynät.
- Maalaustekniikoita: esim. akryyliväri, peiteväri, akvarelli, sekatekniikat
- Valokuvaus: digikameran käyttö, sommittelu, kuvankäsittely, miten ottaa hyviä kuvia.
- Kolmiulotteisia töitä: keramiikka, veistoksia esimerkiksi kipsistä ja rautalangasta, sekä romuista
- Paino- ja kaiverrustekniikoita: esim. monotypia, linokaiverrus, raapekartonki.

9. luokalla kukin suunnittelee oman teossarjan ja toteuttaa sen haluamallaan tekniikoilla. Oppilaiden töistä kootaan näyttely. Keväällä voi halutessaan osallistua valinnaisen kuviksen perinteisesti suosituille kulttuuriretkelle (Esim. Kiasma, Ateneum tms.).

Kriteerit kuvataiteen arvosanalle 8:

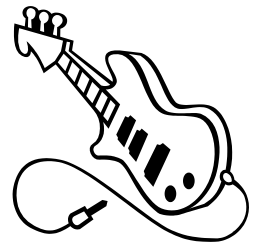
Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus ja innostunut asenne, sekä kyky käyttää opittuja tekniikoita luovasti omissa kuvituksissa.

Oppilas osaa ilmaista itseään kuvallisesti ja soveltaa eri tekniikoita töissään. Oppilas kykenee itsenäiseen työskentelyyn, kehittyen ja oppien uutta.

V6 MUSIIKKI: BÄNDIKURSSI

Haluatko soittaa ja/tai laulaa koulun bändissä? Voit itse valita instrumentin, mikä kiinnostaa sinua (rummut, kitara, basso, koskettimet tai laulu). Voit myös tuoda tunnille omia instrumenttejäsi.

Kurssilla opiskellaan yhtyesoittoa soittamalla ja laulamalla ryhmän yhdessä valitsemaa ohjelmistoa sekä valmistetaan esityksiä koulun tapahtumiin. Ryhmän kiinnostuksen mukaan voidaan myös tehdä omia biisejä tai musiikkiprojekteja.

Työtapa: Yhdessä soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, musiikillinen keksintä, musiikkiliikunta

Tavoitteet: 7 -luokalla opittujen soitto- ja laulutaitojen syventäminen, vahvistaminen ja soveltaminen, erilaisiin musiikin ilmiöihin ja musiikkityyleihin tutustuminen, koulun juhlissa esiintyminen.

Arviointi: Numeroarviointi, joka painottaa tuntiaktiivisuutta, pitkäjänteisyyttä sekä oman osaamisen näyttämistä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota yhtyeen jäsenenä toimimiseen, asenteeseen sekä soittamiseen, laulamiseen ja esittämiseen iloon.

Kriteerit arvosanalle 8: Yhtyesoittoon osallistuminen sujuvasti eri soittimilla omat vahvuudet huomioonotettuna. Musiikin peruskäsitteiden ja toimintatapojen sekä työvälineiden käyttäminen soitossa yksin ja ryhmän jäsenenä kannustuen myös toisia. Oppilas osaa tunnistaa omat vahvuutensa musiikissa ja tuoda niitä esille tunneilla.

V7 LIIKUNTA: Tyttöjen pelikurssi

Tällä kurssilla pelaamme pallo- ja mailapelejä oppilaiden suunnitteleman ohjelman mukaan. Pääpaino on aktiivisessa ja iloisessa pelaamisessa, ei tekniikan harjoittelussa. Tavoitteena on lisätä liikuntaa arkeen, löytää liikkumisen iloa ja keihittyä pelaajana. Teemme mahdollisuuksien mukaan vierailuja lähistöllä oleviin liikuntapaikkoihin.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota aktiivisuuteen, yrittämiseen, joukkuepelaajana toimimiseen ja pelaajana kehittymiseen. Arvosanan 8 kriteerit ovat: Oppilas osallistuu aktiivisesti tunneilla yrittäen parhaansa. Hän toimii ohjeiden mukaisesti ja kykenee yhteistyöhön toisten pelaajien kanssa.

V8 LIIKUNTA: Poikien pelikurssi

Kurssilla pelataan monipuolisesti erilaisia pallopelejä niin sisällä kuin ulkonakin. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

Kurssi on tarkoitettu oma-aloitteisille ja aktiivisille, omasta kunnostaan välittäville oppilaille. Pelien lisäksi saatamme vieraila muutaman euron maksavissa lähialueen liikuntapaikoissa tutustumassa.

Arvosanan 8 kriteerit: Oppilas osallistuu kaikkiin peleihin, yrittää parhaansa, osaa toimia erilaisissa ryhmissä ja pelaa reilusti.

KORI II VAIN 8. LUOKKAA VARTEN VALITTAVA VALINNAISAINE (X)

Tarjotaan vain taito- ja taideaineita. Opiskellaan puoli vuotta joko syys- tai kevätlukukaudella 2h/vko.

X1. KOTITALOUS: HYGIENIAPASSI

Tavoite:

Suoritetaan Eviran virallinen hygieniaosaamistesti. Hygieniaosaamistodistusta tarvitaan, jos käsittelee työssään helposti pilaantuvia, pakkaamattomia elintarvikkeita. Kahvilat, ravintolat, suurkeittiöt, erilaiset kioskit, pikaruokaravintolat, elintarvikemyymälät ja myös monet elintarvikkeita valmistavat tehtaat ovat sellaisia työpaikkoja, joiden työntekijöillä pitää olla hygieniapassi. Yläasteella suoritettu hygieniapassi tuo monelle nuorelle mahdollisuuden ensimmäiseen kesätyöpaikkaan.

Sisältö:

- opiskellaan elintarvikehygieniaa
- tehdään käytännön ruoanvalmistus- ja leivontatehtäviä, jotka tukevat hygieniaosaamista
- suoritetaan Eviran virallinen hygieniaosaamistesti (omakustanteinen)

Arviointi:

Tämä valinnainen kurssi on kotitalouden syventäviä opintoja ja se arvioidaan suhteessa päättöarvioinnin kriteereihin. Tällä valinnaisella kotitaloudella on mahdollisuus vaikuttaa kotitalouden päättöarvosanaan. Hygieniapassi-valinnaisuudessa painotetaan tiedonhankinta- ja käsittelytaitoja, niiden soveltamista käytäntöön sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja käytännön toimintatilanteissa.

X2. KUVATAIDE: Iloa luovuudesta

Kuviksen lyhytkurssilla voit nauttia kuvataiteesta harrastuksena. Tärkeintä ei ole piirustus-taito, vaan halu luovuuteen ja into oppia uutta. Kuvataiteen kursseilta saat hyvää vastapainoa lukemiselle rennon ja mukavan tekemisen parissa. Lyhytkurssilla saadaan ideoita omien töiden toteuttamiseen ja kokeillaan ja opitaan uusia kuvistekniikoita. Tekemisessä korostuvat innostunut ja reipas asenne. Voit toteuttaa omia ideoitasi valmiiden tehtävien ohella.

X3. KÄSITYÖ: TEKNINEN TYÖ: Monimateriaalinen kurssi

Tutustutaan teknisen työn menetelmin erilaisten materiaalien ja tekniikoiden avulla valmistettaviin esineisiin ja laitteisiin. Puu-, muovi- tekstiili- ja metallimateriaaleja yhdistelemällä tutustutaan kalusteiden, laitekoteloiden ja lisälaitteiden valmistamiseen. Mahdollisuus 3D-tulostamiseen.

X4. KÄSITYÖ: TEKSTIILITYÖ: Asustekurssi

Tavoite

Asustekurssi on tekstiilityön lyhytkurssi, jonka aikana suunnitellaan ja valmistetaan asuste. Kurssin alussa lähdemme kokeilevalla otteella tutustumaan erilaisiin käsityötekniikoihin, joita ovat esim. huovuttaminen, neulonta, virkkaaminen, makramee, helmikudonta, kankaan värjääminen ja korujen valmistaminen. Tekniikkakokeilujen jälkeen suunnittelemme ja valmistamme oman asusteen tai asustekokonaisuuden. Asustekurssin tavoitteena on syventää aiemmin opittuja taitoja, kehittyä suunnittelijana sekä oppia muotoilijoille tyypillisiä ideointi- ja työskentelytapoja.

Sisällöt ja työtavat

- Erilaisten käsityötekniikoiden opettelu pienien kokeilujen kautta.
- Oman asusteen suunnittelu ja valmistaminen. Se voi olla esim. laukku, reppu, kalastajanhattu, kaulahuivi, pipo, lapaset tai tossut.
- Harjoittelemme käsityöprosessin dokumentointia ja portfolio työskentelyä.

Arviointi

Lyhyt tekstiilityön kurssi arvioidaan samoin päättöarvioinnin kriteerein kuin pitkä kurssi. Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus ja pyrkimys itsenäiseen työskentelyyn ja kokonaisen käsityöprosessin hallintaan. Tämä valinnainen kurssi on käsityön syventäviä opintoja ja sillä on mahdollisuus vaikuttaa käsityön päättöarvosanaan.

X5. MUSIIKKI: KUUNTELUKURSSI

Tämä on kurssi sinulle, jos harrastat musiikkia, mutta soittaminen ja laulaminen eivät ole ykkösjuttusi. Kurssilla kuunnellaan, keskustellaan ja haetaan tietoa musiikista. Tavoitteena on oppia syventämään kuuntelukokemuksia, tutustua uusiin musiikin lajeihin sekä harjoitella perusteltujen näkemysten esittämistä kuunnellusta musiikista.

Kriteerit arvosanalle 8: Oppilas kuuntelee ääniympäristöjä ja musiikkia. Oppilas osaa kertoa ja kuvata havaintojaan kuuntelemastaan musiikista ja ääniympäristöistä. Oppilas osaa jäsentää musiikin käyttötapoja ja ilmenemismuotoja sekä kertoa havainnoistaan.

X6. KUNTOILU JA KEHONHUOLTO

Tällä kurssilla kokeilemme erilaisia tapoja kuntoilla (esim. lenkkeilyä, jumppaa, lihaskuntoharjoittelua) ja huoltaa kehoa (erilaiset venyttelyt, rentoutukset ja kehoa rasituksella palauttavat harjoitukset). Tavoitteena on saada liikuntaa lisää arkeen ja löytää itselle mieluisia liikuntamuotoja. Ohjelma suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

Kriteerit arvosanalle 8: oppilas osallistuu aktiivisesti harjoituksiin ohjeita noudattaen. Oppilas antaa hiljaisuutta vaativissa harjoituksissa muille keskittymis- ja rentoutumisrauhan.

Z-OSIO**Z1 KOTITALOUS: LEIVONTA**

Kannattaisiko leipoa? Kotitalouden valinnaisaineessa kääretään hihat ja ryhdytään leipomaan. Valinnaisaineessa kerrataan perustaikinatyyppit ja harjoitellaan niiden soveltamista erilaisiksi leivonnaisiksi. Tavoitteena on tutustua myös erikoistaikinoihin sekä erilaisiin muotoilu- ja koristelutekniikoihin. Valinnaisaine muotoutuu osallistujien näköiseksi.

Sisältö:

- kerrataan perustaikinatyyppit ja sovelletaan niitä erilaisiksi taikinoiksi
- tutustutaan erikoistaikinoihin sekä erilaisiin muotoilu- ja koristelutekniikoihin
- suunnitellaan yhdessä opettajan kanssa sisältöjä ottaen huomioon osaamistaso ja kotitalouden kiinnostuksen kohteet
- tarkastellaan leivontaa kulttuurisesta ja taloudellisesta näkökulmasta
- harjoitellaan yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä ajankäytön hallintaa
- sovelletaan ja vahvistetaan kotitalouden tietoja ja taitoja

Arviointi:

Numeroarviointi. Arvioidaan kotitalouden päättöarvioinnin kriteerein, mutta numero ei vaikuta päättöarvosanaan. Valinnaisen kotitalouden arviointi perustuu vahvasti kädentaitoihin, oma-aloitteisuuteen, omatoimisuuteen, tiedonhankinta- ja käsittelytaitoihin sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoihin.

Z2 ÄIDINKIELI: VEHKOSEN TOIMITTAJAKURSSI

Tulisitko tekemään kanssani koululehti Vehkosta?

Vehkosen koululehden toimituksella on monipuolisia tehtäviä. Seuraamme tiiviisti kouluvuoden tapahtumia. Valokuvaamme ja dokumentoimme koululehti Vehkoseen vuodet parhaat jutut sekä juorut.

Vehkonen tehdään alusta loppuun asti koulussa; ainoastaan painotyö on jätetty ulkopuoliselle kirjapainolle. Toimittajakurssin ohjelma monipuolinen. Se sisältää lehden sisällön suunnittelua, haastattelujen tekemistä, artikkelien, runojen, kertomusten yms. kirjoittamista sekä juttujen kuvittamista piirroksin tai valokuvin. Opit taitamaan dataa taitto-ohjelmassa. Niillä taidoilla voit joskus taittaa omaa lehteäsi tai tehdä vaikkapa oman kirjan.

Vehkosen toimittajakurssi ei ole opiskelua pelkän opiskelun vuoksi. Meillä on selkeä duuni. Vehkonen pitää olla valmis toukokuun alkuun mennessä. Kurssin aikana käytä tapaamassa ja haastattelemassa myös julkisuudesta tuttuja ihmisiä ja joku kiva retkikin tehdään.

Vehkosen toimittajakurssissa on numeroarviointi ja kokeita ei ole.

Kriteerit arvosanalle 8: Osallistut aktiivisesti lehden tekemiseen eli juttujen ideoimiseen, kirjoittamiseen, valokuvaamiseen ja taittamiseen. Kykenet itsenäiseen työskentelyyn.

23 EKONOMIA

Kurssilla oppii rahan merkityksen valtion taloudessa ja yksilön rahankäyttöön liittyviä asioita.

Oppilas oppii budjetoimaan oman elämänsä ja selvittämään aikuisen arjen kiinteitä ja muuttuvia kustannuksia.

Opitaan ymmärtämään eri asioita tuotteista, ostopaikoista ja maksutavoista.

Selvitetään tuotteiden alkuperiä ja sitä kautta Suomen tärkeimmät kauppakumppanit. Tutkitaan, miten tuotteen hinta muodostuu.

Osallistutaan vuoden aikana noin kolmelle opintoretelle eri yrityksiin.

24 KUVATAIDE

Vuoden mittainen kurssi, jossa kehität ilmaisuasi ja tutustut kuvataiteen erilaisiin tyyliin, tekniikoihin, välineisiin ja perinteeseen oman tekemisen kautta. Syvennämme tietoja ja taitoja kuvataiteen eri osa-alueilla. Sinulla on mahdollisuus kehittää omia ideoita ja aiheita valmiiksi annettujen tehtävien ohella.

Valinnaisessa kuvataiteessa voit nauttia kuvataiteesta harrastuksena, sekä syvennät tietojasi ja taitojasi. Tärkeintä ei ole piirustustaito, vaan halu luovuuteen ja into oppia uutta. Luovuus, sekä omien ajatusten ja ideoiden toteuttaminen, ovat merkittävässä osassa nykypäivän työelämässä melkein ammatissa kuin ammatissa. Kuvataiteen kurseilta saat myös vastapainoa lukemiselle rennon ja mukavan tekemisen parissa.

Kurssilla opetellaan uusia tekniikoita, saadaan ideoita kuvalliseen tekemiseen, sekä harjoitellaan itsenäistä, omatoimista työskentelyä ja omien ideoiden kehittämistä ja ilmaisemista kuvataiteen keinoin.

Kriteerit kuvataiteen arvosanalle 8:

Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus ja innostunut asenne, sekä kyky käyttää opittuja tekniikoita omissa kuvistossasi. Oppilas osaa ilmaista itseään kuvallisesti ja soveltaa eri tekniikoita töissään. Oppilas kykenee itsenäiseen työskentelyyn, kehittyen ja oppien uutta.

25 KÄSITYÖ: TEKNINEN TYÖ

Laaja-alaisella kurssilla voit suunnitella, valmistaa tai kunnostaa esim. harrastus- ja tarve- sekä koriste-esineitä sekä kulkuvälineitä, sähkötekniisiä laitteita ja elektroniikkaa. Lähtökohtana on oppilaan oma kiinnostus ja mahdollisuudet. Kurssilla tutustutaan laajasti erilaisten materiaalien käsittelyyn ja ominaisuuksiin, joka mahdollistaa suoriutua itse esineiden ja laitteiden valmistuksesta ja huollosta sekä antaa opiskelijalle arjen taitoja toimia tekniikan ja materiaalien kanssa sekä tietoteknisten laitteiden hyödyntämisessä suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, mm. 3D suunnitelua ja tulostusta.

Oppilaan oma kiinnostus ja motivaatio tekniikkaa ja teknologiaa kohtaan ovat keskeinen tekijä kurssin valinnassa.

Käsityön arvioinnin kriteerit opetussuunnitelman mukaan arvosanalle 8 ovat samat kuin kohdassa KORI I A3.

Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus sekä pyrkimys itsenäiseen työskentelyyn ja käsityötaidon kehittämiseen.

Z6 KÄSITYÖ: TEKSTIILITYÖ

Tavoite

8. luokalle valittavalla tekstiilityön kurssilla syvennetään tietoja ja taitoja käsityön eri osa-alueilta sekä kokeilaan ja opitaan uusia työtapoja ja tekniikoita. Työskentelyä ohjaa kokeileva ja suunnitelmallinen työskentelyote. Oppilas tutustuu ja omaksuu muotoiluprosessille ominaisia ideointi-, suunnittelu- ja työskentelytapoja. Oppilas pääsee valmistamaan tuotteita, joita hän tarvitsee. Yhden vuoden aikana ehtii toteuttaa 2-3 alla olevista työtavoista.

Sisällöt ja työtavat

- Vaateompeluun liittyvien perusasioiden hallinta on yksi keskeisimmistä sisällöistä ja siihen liittyvät kaava-arkin käytön, omien vaatteiden suunnittelun ja valmistuksen oppiminen ja taitojen syventäminen.
- Opettelemme ja vahvistamme lankatekniikoiden hallintaa. Voit valita, haluatko neuloa tai virkata asusteen tai vaatteen.
- Syvennämme värjäys- ja kankaanpainantatekniikoiden osaamista. Joilla voit koristella omia vaatteita, asusteita tai sisustustekstiilejä.
- Seuraamme aktiivisesti käsityötrendejä ja kokeilemme erilaisia tekniikoita oppilaiden kiinnostusten mukaisesti.
- Harjoittelemme käsityöprosessin dokumentointia ja portfoliotyöskentelyä.

Arviointi

8. luokalle valittu tekstiilityön kurssi arvioidaan samoin käsityön päättöarvioinnin kriteerein kuin koreista I ja II valitut käsityökurssit. Tästä kurssista annetaan arvosana, mutta se ei vaikuta käsityön päättöarvosanaan. Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus ja pyrkimys itsenäiseen työskentelyyn ja käsityötaidon kehittämiseen. Kokonaisen käsityöprosessin hallinnan tavoittelemisen ja innostunut asenne ovat tärkeitä arvioinnin perusteita.

Z7 LIIKUNTA: Tyttöjen pelikurssi

Tällä kurssilla pelaamme pallo- ja mailapelejä oppilaiden suunnitteleman ohjelman mukaan. Pääpaino on aktiivisessa ja iloissa pelaamisessa, ei tekniikan harjoittelussa. Tavoitteena on lisätä liikuntaa arkeen, löytää liikkumisen iloa ja kehittyä pelaajana. Teemme mahdollisuuksien mukaan vierailuja lähistöllä oleviin liikuntapaikkoihin.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota aktiivisuuteen, yrittämiseen, joukkuepelaajana toimimiseen ja pelaajana kehittymiseen. Arvosanan 8 kriteerit ovat: Oppilas osallistuu aktiivisesti tunneilla yrittäen parhaansa. Hän toimii ohjeiden mukaisesti ja kykenee yhteistyöhön toisten pelaajien kanssa.

Z8 LIIKUNTA: Poikien pelikurssi

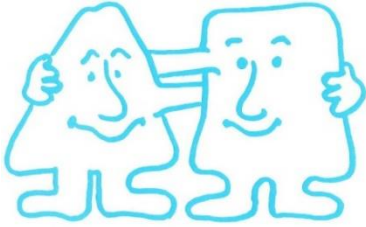
Kurssilla pelataan monipuolisesti erilaisia pallopelejä niin sisällä kuin ulkonakin. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

Kurssi on tarkoitettu oma-aloitteisille ja aktiivisille, omasta kunnostaan välittävälle oppilaille. Pelien lisäksi saatamme vieraila muutaman euron maksavissa lähialueen liikuntapaikoissa tutustumassa.

Arvosanan 8 kriteerit: Oppilas osallistuu kaikkiin peleihin, yrittää parhaansa, osaa toimia erilaisissa ryhmissä ja pelaa reilusti.

Z9 NUISKU + KÄYTÄNNÖN PSYKOLOGIAA

NUISKU-kurssi on Thomas Gordonin kehittämä nuorille suunnattu ihmissuhdetaitojen kurssi, joka sopii kenelle tahansa nuorelle, joka on kiinnostunut ihmissuhdetaitojen opiskelusta. Kurssi kestää 30 tuntia ja sen aikana käsitellään muun muassa omia tunteita ja arvoja, ystävyyttä ja perheen ihmissuhteita sekä tulevaisuuden suunnittelua.

Aloitamme NUISKU-kurssilla ja sen jälkeen jatkamme samoja teemoja psykologian teorioiden pohjalta. Tavoitteena ei ole opiskella teoreettista psykologiaa, vaan teorioiden pohjalta pohtia omaan elämään ja tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Työtapa on keskusteleva ja elämänläheinen. Nuisku-kurssin teemojen lisäksi esille tulevat myös kehitykseen ja mielenterveyteen liittyvät aihealueet.

Z10 ITALIAN KULTTUURIN JA KIELEN KURSSI

Inspiroidu Italiasta!

Kurssilla tutustut mahdollisimman monipuolisesti Italiaan. Tutustumiskohteet voimme valita osallistujien mielenkiinnon pohjalta. Mahdollisuuksia on paljon: Italian monet erilaiset maantieteelliset alueet, luonto, suuremmat ja pienemmät kaupungit, kulttuurin eri alueet, myös maan historia on kiinnostava. Italialaista ruokakulttuuria ei myöskään tule unohtaa! Silloin tällöin teemme ja maistamme italialaisia herkkuja kotitalousluokassa.

Haluatko matkustaa Italiaan? Vai haluatko myöhemmin syventää kielitaitoasi? Kurssilla opit italian kielen perusteet, joita voit testata matkoillasi tai joista on hyvä jatkaa opiskelua eteenpäin.

Kurssin arvioinnissa painottuvat aktiivinen osallistuminen tuntityöskentelyyn sekä oman oppimiskansion kokoaminen.

Benvenuti!

Arvosanan 8 kriteerit: osallistut kurssiin aktiivisesti ja hoidat oman tonttisi mallikkaasti

Z11 TIETEITÄ JA TEKNIKKAA

Jos olet kiinnostunut luonnontieteistä ja tekniikasta, valitse tämä kurssi. Kurssin yksilöidymmät sisällöt pohditaan yhdessä toteutuvan ryhmän oppilaiden taitojen ja kiinnostuksen kohteiden mukaan. Pääpiirteinä pidetään kuitenkin tieteellinen ajattelu ja työskentely tietotekniikan, matematiikan sekä fysiikan ja kemian avulla. Aihekokonaisuuksina voisi olla esimerkiksi:

- peliohjelmointi
- kuvankäsittely
- 3d-tulostaminen
- toisen asteen opintojen matematiikkaan valmentava osio
- kokeellinen fysiikka, kemia ja tieteen historia
- looginen ajattelu ja arvoitukset
- mahdolliset yritysvierailut ja retket
- jne.

Arvosanan 8 kriteerit: osallistut kurssiin aktiivisesti ja teet annetut tuntitehtävät hyväksytysti. Lisäksi erikseen arvioitavat työt.

W-OSIO

W1 KOTITALOUS

Tavoite:

Kotitaloudessa opitaan uusia asioita, joista on hyötyä jokapäiväisessä elämässä nyt ja tulevaisuudessa! Kotitalouden pitkän valinnaisaineen tavoitteena on vahvistaa ja syventää seitsemännellä luokalla saavutettuja tietoja ja taitoja. Kotitaloustunneilla oppilasta kannustetaan vuorovaikutukseen toisten kanssa, omatoimisuuteen, oma-aloitteisuuteen sekä tiedonhankinnassa että käytännön töissä.

Sisällöt:

- valmistetaan ruokaa ja leivonnaisia omia tietoja ja taitoja vahvistaen
- harjoitellaan uusia työmenetelmiä ja tutustutaan kotitalouden teknologiaan
- tutustutaan sekä suomalaiseen että kansainvälisiin ruokakulttuureihin
- huomioidaan kalenterivuoden juhlia sekä ajankohtaisia ruokatrendejä
- suunnitellaan ja toteutetaan jokin juhla oppilaiden toiveiden mukaan
- harjoitellaan esteettisyyttä, hyviä tapoja ja tapakulttuuria
- harjoitellaan asumisen taitoja ja pohditaan omien kulutusvalintojen merkitystä ympäristön kannalta
- tehdään retki johonkin soveltuvaan kohteeseen sekä kuullaan asiantuntijavierailijan esitys

HUOM! Tämän valinnaisen sisältö on sama kuin korista I valittava V1 KOTITALOUS.

Arviointi:

Numeroarviointi. Arvioidaan päättöarvioinnin kriteerein, mutta numero ei vaikuta päättöarvosanaan. Valinnaisen kotitalouden arviointi perustuu vahvasti kädentaitoihin, oma-aloitteisuuteen, omatoimisuuteen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoihin. Kirjallisen kokeen sijaan kurssilla valmistetaan projektityö jostakin kurssin sisältöihin liittyvästä aiheesta.

W2 KUVATAIDE

Perinteinen kuvataiteen pidempi kurssi, jossa kehität ilmaisuasi ja tutustut kuvataiteen erilaisiin tyyliin, tekniikoihin, välineisiin ja perinteeseen omien teostesi kautta. Syvennämme tietoja ja taitoja kuvataiteen eri osa-alueilla. Sinulla on mahdollisuus kehittää omia ideoita ja aiheita valmiiksi annettujen tehtävien ohella.

Valinnaisessa kuvataiteessa voit nauttia kuvataiteesta harrastuksena, sekä syvennät tietojasi ja taitojasi mahdollista jatko-opiskelua varten. Tärkeintä ei ole piirustustaito, vaan halu luovuuteen ja into oppia uutta. Luovuus, sekä omien ajatusten ja ideoiden toteuttaminen, ovat merkittävässä osassa nykypäivän työelämässä melkein ammatissa kuin ammatissa. Kuvataiteen kursseilta saat hyvää vastapainoa lukemiselle rennon ja mukavan tekemisen parissa.

8. luokalla opetellaan uusia tekniikoita, saadaan ideoita kuvalliseen tekemiseen, sekä harjoitellaan itsenäistä, omatoimista työskentelyä ja omien ideoiden kehittämistä ja ilmaisemista kuvataiteen keinoin.

- Piirtämistekniikoita: esim. tussipiirros, lyjykynä, liitu, akvarellikynät.
- Maalaustekniikoita: esim. akryyliväri, peiteväri, akvarelli, sekatekniikat
- Valokuvaus: digikameran käyttö, sommittelu, kuvankäsittely, miten ottaa hyviä kuvia.
- Kolmiulotteisia töitä: keramiikka, veistoksia esimerkiksi kipsistä ja rautalangasta, sekä romuista
- Paino- ja kaiverrustekniikoita: esim. monotypia, linokaiverrus, raapekartonki.

9. luokalla kukin suunnittelee oman teossarjan ja toteuttaa sen haluamallaan tekniikoilla. Oppilaiden töistä kootaan näyttely. Keväällä voi halutessaan osallistua valinnaisen kuvituksen perinteisesti suosituille kulttuuriretkelle (Esim. Kiasma, Ateneum tms.).

Kriteerit kuvataiteen arvosanalle 8:

Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus ja innostunut asenne, sekä kyky käyttää opittuja tekniikoita luovasti omissa kuvituksissa.

Oppilas osaa ilmaista itseään kuvallisesti ja soveltaa eri tekniikoita töissään. Oppilas kykenee itsenäiseen työskentelyyn, kehittyen ja oppien uutta.

W3 ÄIDINKIELI: VEHKOSEN TOIMITTAJAKURSSI

Tulisitko tekemään kanssani koululehti Vehkosta?

Vehkosen koululehden toimituksella on monipuolisia tehtäviä. Seuraamme tiiviisti kouluvuoden tapahtumia. Valokuvaamme ja dokumentoimme koululehti Vehkoseen vuodet parhaat jutut sekä juurut.

Vehkonen tehdään alusta loppuun asti koulussa; ainoastaan painotyö on jätetty ulkopuoliselle kirjapainolle. Toimittajakurssin ohjelma monipuolinen. Se sisältää lehden sisällön suunnittelua, haastattelujen tekemistä, artikkelien, runojen, kertomusten yms. kirjoittamista sekä juttujen kuvittamista piirroksin tai valokuvin. Opit taittamaan dataa taitto-ohjelmassa. Niillä taidoilla voit joskus taittaa omaa lehteäsi tai tehdä vaikkapa oman kirjan.

Vehkosen toimittajakurssi ei ole opiskelua pelkän opiskelun vuoksi. Meillä on selkeä duuni. Vehkonen pitää olla valmis toukokuun alkuun mennessä. Kurssin aikana käytä tapaamassa ja haastattelemassa myös julkisuudesta tuttuja ihmisiä ja joku kiva retkikin tehdään.

Vehkosen toimittajakurssissa on numeroarviointi ja kokeita ei ole.

Kriteerit arvosanalle 8: Osallistut aktiivisesti lehden tekemiseen eli juttujen ideoimiseen, kirjoittamiseen, valokuvaamiseen ja taittamiseen. Kykenet itsenäiseen työskentelyyn.

W4 LIIKUNTA: POIKIEN PELIKURSSI

Kurssilla pelataan monipuolisesti erilaisia pallopelejä niin sisällä kuin ulkonakin. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

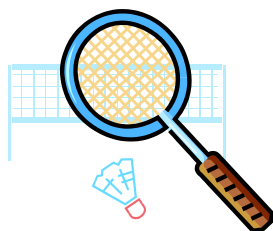
Kurssi on tarkoitettu oma-aloitteisille ja aktiivisille, omasta kunnostaan välittäville oppilaille. Pelien lisäksi saatamme vierailla muutaman euron maksavissa lähialueen liikuntapaikoissa tutustumassa.

Arvosanan 8 kriteerit: Oppilas osallistuu kaikkiin peleihin, yrittää parhaansa, osaa toimia erilaisissa ryhmissä ja pelaa reilusti.

W5 LIIKUNTA: Tyttöjen pelikurssi

Tällä kurssilla pelaamme pallo- ja mailapelejä oppilaiden suunnitteleman ohjelman mukaan. Pääpaino on aktiivisessa ja iloisessa pelaamisessa, ei tekniikan harjoittelussa. Tavoitteena on lisätä liikuntaa arkeen, löytää liikkumisen iloa ja kehittyä pelaajana. Teemme mahdollisuuksien mukaan vierailuja lähistöllä oleviin liikuntapaikkoihin.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota aktiivisuuteen, yrittämiseen, joukkuepelaajana toimimiseen ja pelaajana kehittymiseen. Arvosanan 8 kriteerit ovat: Oppilas osallistuu aktiivisesti tunneilla yrittäen parhaansa. Hän toimii ohjeiden mukaisesti ja kykenee yhteistyöhön toisten pelaajien kanssa.

W6 MUSIIKKI: MUSIIKKIA LAIDASTA LAITAAAN

Kurssilla syvennetään musiikin taitoja ja tietoja, tutustutaan erilaisiin musiikin tyylilajeihin sekä soitetaan ja lauletaan. Tämä on kurssi sinulle, jos haluat jatkaa musiikin opiskelua, yhdessä soittamista sekä musiikkiin tutustumista. Pääset syventämään ja vahvistamaan jo opittuja musiikin tietoja ja taitoja sekä oppimaan uutta musiikin maailmasta.

Työtapa: Yhdessä soittaminen, laulaminen, musiikin kuuntelu, kirjalliset työt

Tavoitteet: 7-luokalla opittujen soitto- ja laulutaitojen syventäminen ja vahvistaminen, erilaisiin musiikkityyleihin perehtyminen, oman musiikkisuhteen tunnistaminen

Arviointi: Numeroarviointi, joka painottaa tuntiaktiivisuutta, oman osaamisen näyttämistä sekä valittuihin aihealueisiin perehtymistä

Kriteerit arvosanalle 8: Oppilas tunnistaa musiikin erityispiirteitä eri tyyllilajien kautta, osaa soittaa ja laulaa ryhmän jäsenenä muut huomioon ottaen. Oppilas osaa tunnistaa omat vahvuutensa musiikissa ja tuoda niitä esille tunneilla.

W7 Käsiyö: Tekninen työ

Kurssilla voit suunnitella sekä valmistaa tai kunnostaa esim. kulkuvälineitä, erilaisia harrastus-, tarve-esineitä. Lähtökohdista kurssitöiden valinnassa on oppilaan oma kiinnostus ja mahdollisuudet. Aihepiirejä voivat olla mm. sähkölaitteet, ajoneuvot ja niihin liittyvät laitteet ja kalusteet. Mahdollisuuksien mukaan ko. aihepiirejä voidaan integroida toisiinsa tai materiaaleittain.

Kurssilla pyritään syventämään jo omaksuttuja tekniikan tietoja ja taitoja. Tavoitteena on yhä monipuolisempi koneiden sekä tekniikoiden hallinta ja soveltaminen.

Kaikkien teknisen työn kurssien tavoitteina ovat käden taitojen kehittäminen, järkevä materiaalin käyttö, johdonmukainen työskentely, työsuojelun sekä teknisen työympäristön käytäntöjen sekä työn arvostaminen, teknisen lukutaidon harjaannuttaminen, teknisten piirustusten hyödyntäminen sekä tietoteknisten laitteiden hyödyntäminen suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, virikkeiden antaminen harrastuksiin sekä kuluttajavalistus. Tärkeää kursseja valittaessa on oppilaan motivaatio ja kiinnostus tekniikkaan ja tekemiseen.

Käsityön arvioinnin kriteerit opetussuunnitelman mukaan arvosanalle 8 ovat samat kuin kohdassa KORI I A3 Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus sekä pyrkimys itsenäiseen työskentelyyn ja käsityötaidon kehittämiseen.

W8 EKONOMIA

- Miten suunnittelen rahankäyttöni?
- Mistä muodostuu limupullon hinta?
- Mitä on yrittäjyys ja yritystoiminta?
- Mitä vakuutuksia mopoilija tarvitsee?
- Minkälainen on hyvä asiakaspalvelija?
- Tunnenko ostajan oikeuteni ja vastuuni?
- Sijoittaisinko rahani talletustilille vai osakkeisiin?

- Minkälaisia keinoja kauppa käyttää markkinoinnissa ja mainonnassa?
- Minkälaisia asioita on otettava huomioon ensimmäistä vuokra-asuntoa etsiessä?

Ekonomiassa käsitellään mm. juuri edellä mainittuja asioita, koska opiskeltavat asiat koostuvat useista eri aihealueista:

Kahdeksannella luokalla käsiteltävät aiheet

- Raha- ja pankkiasiat, kauppa ja kuluttaja-asiat

Yhdeksännellä luokalla käsiteltävät

- Vakuutus ja asuminen, kulttuurit ja matkailu, yrittäjyys ja yritystoiminta, markkinointi ja mainonta, kirjanpidon perusteet

Tavoitteena on oppia hoitamaan omat raha-asiat järkevästi sekä oppia ymmärtämään talouden perusasioita tutustumalla erilaisten yritysten toimintaan. Kuluttaja-asiat ovat tärkeä osa opiskelua. Oppilas omaksuu talouselämästä sellaisia tietoja, taitoja ja asenteita, joita hän tarvitsee myöhemmin riippumatta siitä, työskenteleekö hän itsenäisenä yrittäjänä vai toisen palveluksessa.

Ekonomiassa tärkeää on ajankohtaisuus, joten oppimateriaali tehdään tai kootaan itse kansioon. Talousuutisia seurataan käyttäen apuna lehtiä ja televisiota. Tietokonetta käytetään apuna sekä tiedonhankinnassa että sen käsittelyssä. Sekä kahdeksannen että yhdeksannen luokan aikana tehdään yritysvierailuja, sekä saadaan oppitunneille vierailijoita eri aihealueilta.

Sen lisäksi, että aine antaa hyvän perusymmärryksen maailman menosta, se toimii myös johdatuksena ja perustana mm. lukion taloustiedon kursseille.

Aineessa on numeroarviointi, joka perustuu oppilaan tuntiaktiivisuuteen ja asennoitumiseen, työskentelyyn ja annettujen tehtävien suorittamiseen.

W9 LIIKUNTA: JÄÄKIEKKO I

Kurssin valitessasi harjoittelet omaa lajiasi yhden harjoituskerran verran viikossa. Harjoittelelupaikkana on Hyvinkään jäähalli. Harjoittelu tukee seuroissa tapahtuvaa jääkiekkovalmennusta. Kurssissa on numeroarviointi.

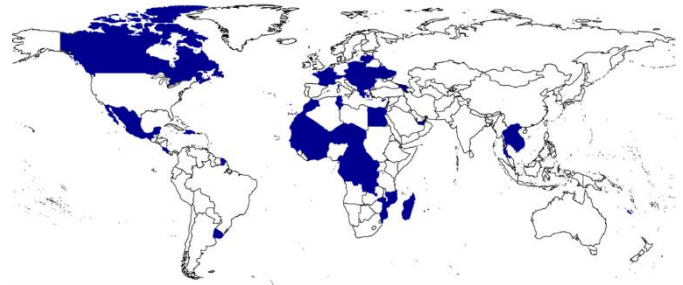

W10 B2-KIELI: RANSKA

Rohkeasti ranskaa!

Tavoite: Kurssin tavoitteena on tutustuttaa ranskankieliseen maailmaan monipuolisesti. Tavoitteena on saada auttava peruskielitaito oppilasta lähellä olevissa arkisissa tilanteissa (ravintolassa asiointi, ostoksien teko, omasta itsestä ja perheestä kertominen, asuminen).

Työtavat ja sisältö: Monipuolisia kirjallisia ja runsaasti etenkin suullisia harjoituksia (paljon parityötä). Leikkimielisiä pelejä, kuuntelu- ja video-ohjelmia sekä lauluja. Aihepiireinä erilaiset arkipäivän tilanteet, matkustaminen, itsestä ja omasta maasta kertominen, ranskankielisiin maihin ja tapoihin tutustuminen. Kieli ja sen ääntäminen on johdonmukaista, moni pelkää ranskan opiskelua juuri ääntämisen tai monimutkaisuuden takia: ymmärrettävän ääntämisen oppii nopeasti, kielen rakenteen ja sanaston oppimisessa englanti ja ranska tukevat toinen toisiaan.

Ranskan kielen taito on valtti työmarkkinoilla – sen taitajia puuttuu monilta työaloilta. Yritykset Aasiaa ja Yhdysvaltoja myöden peräänkuuluttavat yhä enemmän kielitaitoisia työntekijöitä monelle alalle (maailmalla liikkuvat työntekijät, asiantuntijat, konsultit, sihteerit, tiedottajat jne.). Ranska on nyt (v. 2019) kolmanneksi käytetyin kieli taloudellisella sektorilla, englannin ja mandariinikiinan jälkeen. Ranska on maailmankieli, jota puhutaan äidinkielenä tai virallisena kielenä lähes kaikkialla: Ranskan lisäksi Belgiassa, Luxemburgissa, Sveitsissä, Kanadassa sekä monissa Afrikan ja Aasian maissa. Ranska kuuluu maailman johtaviin maihin monella talouselämän, tekniikan ja taiteen alalla. Se on yksi Euroopan talousyhteisön jättiläisistä. Se on maailman kärkivaltioita esim. avaruus- ja lentokoneteknologian, lääketieteen sekä metsän- ja merentutkimuksen aloilla.

Ranskan kielen taitoisia suomalaisia tarvitaan entistä enemmän Suomen ollessa Euroopan Unionissa. Ranskan kielellä on tärkeä rooli Euroopan yhteisten asioiden hoidossa sekä kansainvälisessä kanssakäymisessä.

Ranskan ja englannin yhteinen sanasto tukee opiskelua. Ranskankieliset arvostavat kulttuurinsa tuntemusta. Auttavakin Kielitaito avaa nopeasti tien ranskankielisen sydämeen!

Ranska on tiedettä, taidetta, ruokakulttuuria sekä kansainvälisyyteen liittyvää yhteistoimintaa. Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana opit ranskan kielen perustaitoja. Opit selviytymään jokapäiväisissä puhe- ja asiointitilanteissa ja kertomaan omaan elämääsi liittyvistä asioista. Samalla tutustut ranskankielisten maiden kulttuuriin ja tapoihin. B2-kielen opiskelua voit jatkaa lukiossa.

Tutustu kieleen: <http://www.kielitivoli.fi/> - valitse Ranska

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön: aktiivisuus ja oma-aloitteisuus tuntityöskentelyssä, ään-
tämistaidon kehittyminen, vihkotyö ja kokeet. Mikäli oppilaan huoltaja pyytää, voidaan oppilaan päättötodistuksesta
jättää numeroarvosana pois ja laittaa tilalle merkintä ”hyväksytty”.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit: Oppilas osaa kuvata ranskan kielen aseman maailman
kielten joukossa ja pystyy määrittelemään keskeisimpiä kielen erityispiirteitä. Oppilas osaa aset-
taa itselleen sopivia kielenopiskelutavoitteita, käyttää vaihtelevia tapoja oppia kohdekieltä ja arvi-
oida monipuolisesti omia opiskelutapojaan. Oppilas osaa käyttää ranskan kielen taitoaan joissain
tilanteissa myös koulun ulkopuolella ja arvioida realistisesti, miten hän voi käyttää taitoaan kou-
lun päätyttyä ja tulevaisuudessa. Oppilas pystyy kertomaan itselleen tärkeistä asioista käyttäen
erilaisia ilmaisuja ja kirjoittaa muutamia pitempiäkin lauseita. Oppilas ääntää useimmat harjoitel-
lut ilmaisut ymmärrettävästi. Oppilas osaa keskeisen perussanaston, keskeiset tilannesidonnaiset
ilmaukset ja peruskieliopin ainekset.

W11 B2-KIELI: SAKSA

EROTU SAKSAN KIELEN TAIDOLLA!

Tavoite: Kurssin tavoitteena on, että tutustut saksankielisten maiden kulttuuriin ja tapoihin. Opit selviytymään joka-
päiväisissä puhe- ja asiointitilanteissa ja kertomaan omaan elämäsi liittyvistä asioista. Kahdeksannen ja yhdeksannen
luokan aikana opit saksan kielen perustaitoja.

Työtavat ja sisältö : Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyöskentely. Etenkin suullisia harjoituksia tehdään pal-
jon, kirjallisia silti unohtamatta. Pelit, leikit, laulut ja videot ovat osa kurssia. Aihepiireinä itsestä kertominen, erilaiset
asioimistilanteet (esim. kahvilassa, elokuvalipun ostaminen, mielipiteen ilmaiseminen, vaateostoksilla, kulkuneuvot,
tien neuvominen ja kysyminen, kotipaikan esitteleminen ja Suomen kesästä kertominen), juhlat sekä saksan kielisten
maiden maantuntemus.

Saksan kieli on Euroopan eniten puhuttu äidinkieli, saksankielinen Eurooppa on Euroopan johtava kielialue. Saksan
liittotasavalta on Suomen tärkein kauppakumppani. Kaupan, tekniikan ja teollisuuden aloilla tarvitaan välttämättä sak-
san kielen taitajia. Suomen kulttuuri- ja tiedeyhteydet Saksaan ovat vilkkaat ja monipuolistuvat koko ajan. Hyvin sak-
saa osaavista saksankielisten maiden kulttuuria tuntevista eri alojen asiantuntijoista on jatkuva kysyntä.

Matkailu on maittemme välillä vilkasta. Saksankieliset maat ovat mielenkiintoisia ja antoisia matkailukohteita. Saksan
kielen taito on valttia sekä matkailualan työtehtävissä että vapaa-aikana.

Saksan kielen ääntäminen ei ole vaikeaa, se sopii suomalaiselle hyvin.

Saksankielisiin maihin on runsaasti vaihto-oppilas-, opiskelu- ja harjoittelupaikkoja.

Tutustu kieleen: <http://www.kielitivoli.fi/> -valitse saksa.

B2-saksan opiskelua voit jatkaa lukiossa.

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön: aktiiviseen ja oma-aloitteiseen toimijuuteen tuntityö-
skentelyssä, vihkotyöhön ja kokeisiin. Kokeet voivat olla suullisia tai kirjallisia. Mikäli oppilaan huoltaja pyytää, voidaan
oppilaan päättötodistuksesta jättää numeroarvosana pois ja laittaa tilalle merkintä ”hyväksytty”.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit ovat:

Oppilas tuntee saksan kielen keskeisimpiä kielen erityispiirteitä ja osaa kuvata saksan kielen aseman maailman kielen
joukossa. Oppilas osaa asettaa itselleen kielenopiskelutavoitteita ja arvioida monipuolisesti kielenopiskelutapojaan.
Oppilas huomaa, miten hän voi käyttää kielitaitoaan myös koulun ulkopuolella ja osaa pohtia, miten hän käyttää taitoa-
aan myös koulun päätyttyä.

Oppilas selviytyy monista rutiinomaisista viestintätilanteista tukeutuen joskus viestintäkumppaniin. Oppilas osaa
käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiinomaisissa sosiaalisissa tilanteissa.
Oppilas ymmärtää yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta asiayh-
teyden tukemana. Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista asioista ja kirjoittamaan muutamia lyhyen lauseen har-
joitelluista aiheista. Oppilas ääntää useimmat ilmaukset ymmärrettävästi. Oppilas osaa keskeisen perussanaston, muu-
taman tilannesidonnaisen ilmauksen sekä peruskieliopin aineksia.